

אצל חיים / רות קנר

דו ללחמן

ס.יזהר נחשב בעיני רבים גדול הספרים הישראלים. אחרי שנים של שתיקה חזר ופרסם כמה ספרים.

"אצל חיים" – יצירה בימתייה של רות קנר עפ"י ספרו של ס.יזהר. בהשתתפות: רותן בבלוקי, שירלי אל-שגב, דפנה הרכבי, עדית מאירוביץ', יוסף סוויד, טליל קראק. עיצוב מהה: רוני תורן / מוסיקה: אילן גראן / תאוריה: שקד וקס. הפקה: עירית שטורות / מנהל הצגה: גיא גודורוב. 5, 11, 9, 6, 12, 13 במאי / אלום ורדה / מרכז סוזן דלל. בת שביע

"אצל חיים" מורכב משלושה סיורים שפורסמו בתקופת הפรสום השנייה שלו בשנות התשעים. בהצגה זו מוצגים שניים מהם. קשה להאמין שสภาพה המיחודה, המרהיבת, העמוקה, בעלת המצלול המיחודה תוכל לעبور מעצמה למדים אחר חוץ מקריאה אינטימית ואישית. רות קנר וקובצת שחקנאה מצחיקים לעשות את הבלתי יאומן.

האחד סיור על שני צעירים על שפת הכנרת, ליד טירתו של לוד מלכט. ועיקרו החזרות של המגע הגוף הראשון של שני הצעירים. השני מתרחש לחופו של הים התיכון, בתוך הים התיכון בתוך המים. ועיקרו הפחדים המודעים והלא מודעים מפני טבעה, מות, משמעות החיים, משמעות הקיום. סיור שכלו פילוסופי בתוך מטווה של חרדה טביעה של עיר.

ברותי קנר נתקلتني לפני שנים רבות. ראייתי הצגת ילדים שלא, "חיות", מלאוה של בן משפחה עיר. והתפעמתי מהעשור הרעוני שלהם כבר אז. ההצגה הכללה כל מה שהיה ניסיוני אחר, והצליחה להיות מרניינה ונפלאה הן לילד והן למיבורו שלילוותו. ההצגה עסקה בסיפור חיות, רות קנר הדריכה קבוצת שחקנאים שהצליחה בעבודה פיזית עמוקה להיות החיים, לא לשחק אותן.

aicshao נעלמה מעני לייצה זמן עד שראייתי בפסטיבל עכו את אימוס. עבודה יוצאת דופן רבת דמיון שצתתה בפרס ההצגה הטובה ביותר. על "גilioi alihoo", ההצגה הבאה שלהם רק שמעתי. לצער לא הזדמן לי לראות אותה. מאז קnar עובדת בעולם ומביימת הצגות בז'אנרים שונים – אופרות, טרגדיות יווניות, צ'יכוב ועוד.

לפני שנים רבות ביקר בארץ תיאטרון "לה מאמא" האמריקאי והציג כאן בירושלים העתקה על החומר את התרגידה היוונית "נשות טרוייה". הקהיל רץ אחר השחקנים מזרת התרחשויות אחת לשניה. אך לא בזה היה החידוש, ההצגה הזאת באה להוכיח את כוחו הסוגטיibi העצום של שחן שלא טקסט מובן יכול להבהיר את ריב קשת הרגשות ועדיין לצעזע. ההצגה הוצאה בבליל מלים (גי'בריש) לא מובנת וה頓אזה הייתה מדימה ומרגשת. מאז נדמה לי שאני מבין את משפחת העורבים הדרים על עץ מול חלוני. הם מדברים ורבים בינויהם. רות קnar באה לששות את ההיפך. היא לוקחת מלים, מזקקת אותן, מורידה לכואורה את כל מה שאנו חושבים עליו ועל "משחק" כמו ציפור רbegoniia גודלה היא מפרקת את גרעיני המלים ומציגה בפנינו בעדרת ששת שחקנאה המבינים אותה ומשתפים פעולה עד קצוט כל האפשרויות שלהם ומציגת מלים. מלים טוענות שנכתבו להיות ועדין ישן כסיפור כתוב.

אצל חיים איננה ההצגה הראשונה בה היא מתמודדת עם טקסט של ס.יזהר. "גilioi alihoo" הייתה קודמת לה והשתמשה בטקסט יזררי. מופלא בעיני שיש מי שמעניק חיים ככללה לסופר הגדול הזה שככל לא כתוב לבמה.

רות קnar מכבדת את הטקסט גם כשהיא מפרקתו אותו לחלקים. היא לא המחישה את הספר או ממחזה. השחקנאים אומרים את הטקסט כמו שהוא כתוב והמלים הופכות לים.

כמו בספר, הימ הוא מקום שהוא גם אמייתי וגם התרחשות נפשית סמלית. עולם הדימויים שלו עשיר ורائع, מאוד עמוק ורחוק מפשטנות. היא אינה מוגדרת את המלה בתנועה. אלא מפרקת ומ Chapman המשמעות תנועה אסוציאטיבית פיזית ואינטונציה שתגדיר ותיתן למילים משמעות חזקה כשהן מדברות, בנגדו למעשה הקרייה כשהתקסט מול עיני הקורא ודמיונו הפרטיו לוקח אותו לדימויים הפרטיטים שלו. כאן קnar מצלילה לophobic את הצופה לתוך עולם דימויים פרטוי שלה ומעניקה לצופה חוויה מסווג אחר, חדש. הפכתו אותו ואת הצופה לחלק מעולמה. איןני זכר חוות צאת שטקסט שלא נכתב לתיאטרון הצליה לרתק ולהפוך לערב תיאטרלי למופת.

את הסיפור הראשון, "הליכה בים", היא מציגה על משטח ניר ענק המונח על הרצפה. המחזאה אינו מצוי על במאה אלא בסטודיו וודהה של להקת בת שעוזן דל, שהקהל ישב סביב להתרחשות. הניר הופך לרחובו גלים, למשטח החול, למקום התறשויות ביןאישית מפעימה של בושה ופחד מפני מגע גוףנו ראשון. נתן לאישה את הכוח שайн לאגבר להיות היוזמת, הנוגעת. כלב המזדמן לחוף, מצליח לעורר בהם את המיניות ההסועה. ולא סתם תנועותיו של הכלב הן מיניות ושרות וועלות אל פניהם השטח את המודחק והחרד. לטבע אין חרדות וחששות.

הדיםו המוסיקלי בעל הקצבים המשתנים, לעיתים של אחד השחקנים לעיתים כל האנסמבל יחד מצליח לתת בעדינות מרבית עמוק והמחשה רב שכבתית לסיפור ולדרך ההציגתו שלו.

"שחיה בים" הוא הרבה יותר "הציגה" מהחולק הראשון. קורים בו דברים ויש בו מקום להפגנת משחק ורגש. הסיפור עוקב בשלושה צעירים השוחחים לסלע מרוחק מעט מהחוף. שניים בטוחים בעצם שלהם, נהנים מהרגע ואינם מודעים לקושי של השלישי, והוא, השלישי פוחד לטבעו. ואכן החדרה, חרדה המוות על רבדיה השונות, על יכולת הקבלה וחומר הקבלה של המוות, של הערך העצמי וערק העולם תופסת את מרכז הבודד הרגשי וההתמائي של הסיפור.

קטע זה מלאה במוסיקה ביצוע ח' של אילן גryn. מוסיקה שהיא מרשימה עצמה והיתה תורמת למחזאה יותר אם לא הייתה מנוגנת חזק כל כך ומושכת את תשומת הלב מהטקסט לעיתים. אך אולי הבעיה היא שישבתי מתחת לזרקן ובמקומות אחרים נשמהה כל מלה. עולם הדימויים של המים והגלים מבאים את קnar להשתמש בחפצים שאינם קשורים לשירות לים. קריאות לבנות שהשחקנים מטללים מஹים דימי' לקצף הגלים ברגע אחד, ודימויים מסווג זה, עדינים וכאליה הוהלים ונעשה מפחידים ממלאים את החלק זהה שהוא קצר פחות מינימליסטי ויש בו יותר "תיאטרון תנועה" מאשר בחולק הראשון של הערב.

קשה לומר דבר על משחק בהציגה מסווג זה. זו דרך הציגה אחרית מתיאטרון מקובל. אין דימויות, מערכות יחסים, מוטיוויציות. יש התיחסות עמוקה לטקסט מדויבר ולתנועה. הציגות שעובדת עם רוחות קnar עשו נפלאות בהדרقتה. הם כולם מחויבים לטקסט, למלה, לדימי' המילולי, בדרך העבודה המיעודה האנסמבלית. אלא שאת החלק השני שהולך גדול ממנו מונולוג יחיד ויש בו הרבה יותר חלקיים רגשיים משחקת טלי קראק, המצלילה לרגש עד דמעות, היא מצלילה לגרום להזדהות מוחלטת ולרגעים חממתיים עצמי טובע אתה בים וניצלתך יחיד אתה כשמצא שוב את הקרקע מתחת לרגליה. ערבות מפעם ומפעם ביותר.